

WWW.HEATEGU.EE

HEAD UUDISED

DETSEMBER 2006 / 3
HARIDUSE ERI

KÕIK ALGAB KOOLIST

Selles numbris:
Noored kooli õpetajaks!?
Bengt Forselius, Eesti esimene sotsiaalne ettevõtja
Taaskasutuskeskus, säästva mõtteviisi edendaja

SISUKORD

HEA INIMENE - SOTSIAALNE ETTEVÕTJA B.G. FORSELIUS.	LK 2-3
HEA TEGU - TALLINNA TAASKASUTUSKESKUS ANNAB ASJADELE UUE ELU	LK 4-5
HEA IDEE - NOORED KOOLI ÕPETAJAKSI?	LK 6-7
KUIDAS KAASA AIDATA MUUTUSTE LOOMISELE EESTI ÜHISKONNAS?	LK 8

Heateo Sihtasutus otsib Eestist sotsiaalseid ettevõtjaid – inimesi, kes lahendavad ühiskondlikke probleeme uuenduslike ja elujõuliste ideede abil. Kuid meie otsingud ei puuduta ainult kaasaega. Uurides ajaloolisi süsteemimuutjaid, pörkusime selle mehe vastu – Bengt Gottfried Forselius. Forseliust võib liialdamata pidada Eesti hariduse isaks, sedavõrd mõjukas oli tema panus talurahva lugema ja kirjutama õpetamisse.

Saamaks temaga intervjuud, ei jäänud meil muud üle, kui kasutada vana head ajamasina meetodit. Õnneks oli lahke ja tagasihoidliku moega Forselius hea meelega nõus rääkima õpetajate koolitamisest 17. sajandi lõpul.

Rohkem kui kolmsada aastat hiljem on õpetajate puudus Eesti koolides taas terav probleem. Seda piüavad lahendada kaasaja Forseliused, kes on algatanud haridusettevõtte Noored Kooli. Kas see neil õnnestub? Noored Kooli on võtnud eesmärgiks tuua parimad ülikooliõpetajad klassi ette, alustades juba 2007. aasta sügisel.

Seekordsed Head Uudised on pühendatud haridusele. Nädala jooksul Rahvusraamatukogus studeerides leidsin kehtimas vana lausungi – inimene õpib kogu elu. Loodetavasti pakuvad ka seekordsed Head Uudised mõnda uut ja harivat.

Paavo Piik

31. detsembril 1686 ilmub Rootsi kuninga korraldus asutada igasse Eesti- ja Liivimaa kihelkonda kool. Kohtumisel siinse rahvahariduse ühe eestvedaja B.G. Forseliusega on ta ometi murelik – vaja on leida koolmeistrid Liivimaa kihelkondadesse, kirikutegelastega jätkub jonn uue kirjakeele ümber. Istume austatud härraga Rannarahva kõrtsi koduses Harju-Madise kihelkonnas Põhja-Eestis, kuhu härra on tulnud paariks päevaks meelt turgutama.

God dag herr Forselius! Või tohib tervitada eesti keeles?

Tere! Muidugi võib ka eesti keeles; minu peamine õpetamise töö toimub selles keeles. Muide, meie pere kodune keel oli küll rootsi keel, aga üsna tihti kasutasime ka saksa ja eesti keelt. Isa Johann oli Madise-Risti pastor ja ütles ikka, et igal maal austatagu tema kombeid.

Härra isa, Johann Forselius, oli õpetatud mees, kes muuhulgas kirjutas üles hulga eesti talurahva pärimusi. Millest tema huvi kohalike pärisorjade olu vastu?

Orjad või mitte – kõik on ühe Issanda lapsed – ja kõigil peaks olema võimalus tema kirjasõna lugeda. Selline oli mu isa seisukoht ja selline on Tema Majesteet Karl XI seisukoht. Sellest ajast peale, kui Eesti- ja Liivimaa Vene tsaari võimu alt vabastati, on sinne maarahvas Rootsi alamad ja väärivad samasugust kohtlemist kui Malmö või Botnia talupojad. Kui me tahame kindlustada luteri usku, peame talupojad lugema õpetama. Usun, et mu isa mõistis pastorina varakult, et ta ei saa õpetada jumalasõna võõras keeles ning teadmata midagi kohaliku rahva uskumustest.

Härra mainis meie kuningat, Karl Üheteistkümnendat. Mitte kaua aega tagasi saabusite kuninga enda jutult koos kahe eesti talupojaga. Noormehed Ignatsi Jaak ja Pakri Hansu Jüri on härra enda kooli kasvandikud. Kuidas läks kuninga juures?

Käisime tõepoolest Jaagu ja Jüriga Stockholmis. Tublid noormehed esinesid piiskop Gerthile, kuningale ja tema kõrgetele ministritele.

Ma alguses kartsin, et lõövad verest välja – on ju alles eelmisel aastal lugema õppinud. Deklameerimine läkski alguses pisut rabeledalt, aga kui poisid laulma hakkasid, läks Tema Majesteedi nägu naerule. Ma olen korduvalt imestanud, kuidas eesti talupojal on nii selge ja võimas lauluhääl. Tulevikus aitab see neid kindlasti veel. Näha Tema Majesteeti oma käega andmas poistele kuldtukatit oli ülev hetk – justkui tunnustus kahe aasta tehtud töö eest.

Kuidas läheb härra Forseliuse koolil?

Kui eelmisel aastal kolisime Piiskopimõisast Tartusse, siis pidin uues kohas parandama ahju, seadma uued aknaraamid, ostma koolipinkide valmistamiseks puitlaudu – 7 vaskööri tükk. Toiduvalmistamiseks üürisime katla, lasime tuua herneid, Peipsi äärest reega kala. Eks kõik see nõudis parasjagu raha ja aega ja vaeva. Lisaks oli mul pooleli õppeprogrammi väljatöötamine ja loomulikult oli palju kahtlusi, kas talurahva õpetamine üldse loodetud tulemust toob... Nüüd paar päeva tagasi saabus kuninga korraldus koolidevõrgu laiendamise kohta. Mul on tunne, et hakkame lõpuks kuhugi jõudma! Ja sellest on hea meel.

Muresid on vist viimastel aastatel palju olnud?

Jah, eks see on paratamatu, kui alustad millegi täiesti uuega. Möödunud paari aasta jooksul on mu õnn olnud õpetada mitmeid võimekaid noormehi. Näeksin hea meelega, et nad koolitarkust edasi levitaksid. Aga tänaseni napib selleks palgaraha. Kiita pole ka koolihoonetega. Eriti Liivimaale ja Tallinna ümbrusse oleks hädasti koolmeistrid vaja! Tartu kool ei tohi jääda üksildaseks saareks, kus talurahvale mõnekaupa õpetust jagatakse.

Kui juba esimesele koolile oli raske toetust leida, siis koolivõrgustiku loomiseks tuleb veel palju rohkem mõisnike ja talurahva seas selgitada, miks see on hea ja vajalik. Mõisnikud kardavad ju töökäsi ära anda. Talurahvas kardab, et pojad saadetakse pärast mujale teenima. Pikaajalist kasu ei näe ükski. Loomulikult ei too maarahva õpetamine kellelegi kohest ja kiiret tulu, ega see ei ole mõõga tagumine sepikojas. Samas on kirjatarkuse levitamine ettevõtmine, mis toob üldist ja ühiskondlikku kasu. Tuleviku seisukohast on haritud rahvas etem kui mõõkadega rahvas.

On talupojad ise õpetamise hästi vastu võtnud?

Talupojad on olnud väga hakkajad ja õpihimulised. Mu hea sõber Chilian Rauschert (Sangaste pastor – toim.) rääkis mulle kord lugu, kuidas ta nägi eestlasest karjapoissi raamatuga karja minemas...

Kuidas on korraldatud õppetöö härra Forseliuse koolis?

Olen eeskujuna võtnud pedagoog Comeniuse õpetamise meetodid. Näiteks meie lugemisõpetuse tund algab tähestiku õppimisest. Õpilased peavad tähti viiekaupa meelde jätta ja olema valmis neid suvalises järjekorras kordama. Edasi läheme silpide veerimise juurde ja siis juba sõnade ja lausete juurde. Häda on selles, et eesti keel on praegusel ajal üles kirjutatud saksa keele põhjal, nii et häälikud ei vasta tähtedele raamatus. Selle parandamiseks valmistasin juba enne kooli asutamist ette aabitsa, kus eesti keel on kirja pandud häälikute kõlale lähedaselt. Nii õpivad traagimad talupojad lugema kümne nädalaga. Varem läks selleks kaks korda rohkem aega. Ent Tallinna kirikumehed on uue kirjakeele vastu, sest nende meelest on see matslik.

Õpetame talupoegadele esmalt lugemist, katekismust ja kirikulaulu. Pärast seda keskendume üldharivate õppeainete, ümberkirjutamise ja lauluoskuse arendamise peale. Õppureid vaadates tuleb mul meelde oma stuudium Wittenbergi ülikoolis – samasugune nooruslik entusiasm ja maailma parandamise tahe.

Ehk tõuseb neist meestest esimene põlvkond eesti maarahva haritlasi!

Seda jääme ka meie lootma. Edu härrale edaspidiseks ning aitäh intervjuu eest!

Intervjuu B.G. Forseliusega tegid võimalikuks:

- 1) Madis Linnamägi, B. G. Forseliuse Seltsi esimees (www.forselius.ee)
- 2) Aivar Põldvee, („Kui Uustalu Bengt ja Jõesuu Toomas ...“ – Haridus, 9, 2005 ning materjalid avaldamata käsikirjadest)
- 2) Lembit Andresen, („Kirjamees ja rahvaalgustaja B.G. Forselius“, Eesti Raamat, Tallinn 1991)
- 3) Sulev Vahtre, („Eesti ajalugu elulugudes. 101 tähtsat eestlast“, Tallinn 1997)
- 4) Juhan Libe, August Oinas, Hendrik Sepp, Juhan Vasar, („Eesti Rahva Ajalugu 4 – Poola ja Rootsi aeg, Põhjasõda“, J.K., Tallinn 1997)
- 5) Mati Laur, Tõnu Tannberg, Helmut Piirimäe, („Eesti Ajalugu IV, Põhjasõjast pärisorjuse kaotamiseni“, Ilmamaa, Tartu 2003)
- 6) Lauri Vahtre, („Eesti ajalugu gümnaasiumile“, Ilo, 2004)
- 7) Ain Mäesalu, Tõnis Lukas, Mati Laur, Tõnu Tannberg, Ago Pajur, („Eesti ajalugu“, Avita, 2001)

CV, Bengt Gottfried Forselius

Sündinud u. 1660

Hariduskäik:

16...-1679 Tallinna Kubermangugümnaasium
1679-16... Wittenbergi ülikool, õigusteadus

Teenistuskäik:

1683 eesti ja rootsi laste koolitaja Harju-Ristil Aru kirikumõisa ruumides
1684... eesti kooli juhataja (Piiskopimõisas ja Tartus)
1684 Riias ilmub tema aabits, milles on kasutatud parandatud kirjaväsi
1685-88 aitab rajada talurahvakoolide võrgustikku Eesti- ja Liivimaal
1686 Karl XI audientsil demonstreerib edukalt õpilaste võimeid
1688 määratakse palgaliseks koolide asutamise ja järelevalve inspektoriks Eesti- ja Liivimaal*

Keelteoskus:

rootsi – emakeel
eesti – kõnes väga hea, kirjas väga hea
saksa – kõnes väga hea, kirjas väga hea
soome – kõnes vähene, kirjas hea

Huvid: pedagoogika, kirjandus, koorilaul

Tugevused: algatusvõime, visadus, humaansus
Nõrkused: ebaõnn

* B.G. Forselius hukub sügistormis 1688. aastal tagasiteel teiselt reisilt Stockholmi. Forseliuse kool suletakse, kuid neljandik tema 160 õpilasest hakkab pidama koolmeistri ametit.

FORSELIUSE KOOLI TUNTUD VILISTLASED

Ignatsi Jaak

Ignatsi Jaak oli üks kahest poisist, kes käis Forseliusega Stockholmis, tõestamaks kuningale, et eesti talurahvas on õpivõimeline. Sündinud 1670nda aasta paiku, oli Jaak ilmselt 14-aastane, kui Forseliuse kooli läks. Pärast seminari lõpetamist asus ta tööle koolmeistrina, õpetades Rõngus, Otepääl, Unipihal ja oma kodukülas Kavandul. Alates 1699. aastast kuni oma surmani tegutses ta oma kodukihelkonnas Kambjas köstri ja koolmeistrina. "Wanna köster Jaak Ignatz" jagas elu jooksul tõenäoliselt õpetust ligi 1000 lapsele, andes märkimisväärse panuse eesti rahva kirjaoskusse.

Käsu Hans

On tõenäoline, et 160 Forseliuse kooli lõpetaja hulgas oli ka Käsu Hans – hilisem Puhja köster. Käsu Hans on ajalukku läinud kui üks esimesi eesti soost luuletajaid. 1708 aasta paiku pani ta paberile Tartu linna hävitamisest inspireeritud itkulaulu "Oh, ma vaene Tarto liin".

TALLINNA TAASKASUTUSKESKUS ANNAB ASJADELE UUE ELU

Keskusi kerkib igasse linna. On Viru ja kindlasti varsti ka Võru keskus, kuid mitte lihtsalt keskus, vaid kaubanduskeskus. Ent mida saab teha Taaskasutuskeskuses? Vabatahtlik Riina Salumäega vestles Taaskasutuskeskuse juhataja Erik Sikk.

Tallinna Taaskasutuskeskus on tegutsenud nüüd juba üle 2,5 aasta. Miks sai keskus ellu kutsutud?

Me soovime oluliselt mõjutada eestimaalaste tarbimisharjumusi keskkonda enam säästva suhtumise suunas. Eestis kasvab tarbimistempo praegu tohutu kiirusega. Me teeme iga päev hulgaliselt valikuid, kuid millised on üldse meie vajadused. Kas laseme end mõjutada (reklaam, turundus) või teeme oma valikuid ise? Kui suudame teha igapäevaseid otsuseid teadlikult ja läbimõeldult ning oma elukorraldust mõtestada, on sellel oluline mõju keskkonnale, ümbritsevale maailmale, mis on ju meie kõigi ühine kodu.

Me kutsume inimesi üles vältima üleliigset ostmist, arvestama oma otsuste mõjuga keskkonnale, kasutama asju korduvalt või aitama kaasa vanade asjade taaskasutamisele. Ja alles pärast seda, kui kõik ennetav on tehtud, tuleb mõelda, mida tekkinud jäätmete e. prügiga peale hakata. Kõigi nende tegevuste tulemusel kujunebki inimese ökoloogiline jalajälk ehk mõju keskkonnale.

Milline on Taaskasutuskeskuse igapäev?

Laias laastus võib TK tegevuse jagada kaheks: äriiline pool, mis tegeleb otseselt taaskasutatavate esemete vastuvõtu, müügi või jagamisega; ja hariduslik pool, mis hõlmab keskkonnaalast koolitust „Rohelises klassis” ning Tekstiilikojas, mitmesuguseid projekte ning infomaterjale.

Me võtame igapäevaselt vastu vanu asju, mis on siiski korras, puhtad ja kasutuskõlblikud. Pealtnäha väike tegu, kuid kaasinimestele ning keskkonnale oluline teene. Asjade müügist saadud raha eest korraldame säästlikku eluviisi tutvustavaid üritusi ja koolitusi.

Tegutsete MTÜna, kuid kas Taaskasutuskeskust võib nimetada ka sotsiaalseks ettevõtteks?

Oleme läbi ja lõhki sotsiaalne ettevõtte. Nii meie äri- kui keskkonnaharidusalane tegevus on suunatud ühiskonna heaks. Sotsiaaltöö ja heategevusega tegeleme ka sel viisil, et näiteks koostöös heategevusfondiga Dharma aitame suurperesid Eestimaa mitmes paigus. Tagasiside neilt, konkreetse ja küsitud abi saajatelt, on olnud tohutult positiivne.

Lisaks kaasame oma igapäevatoosse inimesi, kellel on probleeme. See toimib läbi mitme partneri, üheks neist on Kuriteoennetuse Sihtasutus. Samuti on meil koostööleping kohtusüsteemiga. Keskuses tehtud sotsiaalse töö tunnid on aidanud neidki inimesi end parema ja väarikana tunda. Meie oleme omakorda neile abi eest tänulikud. Näiteks Tekstiilikoda on täies ulatuses renoveeritud endiste vangide poolt.

Kuidas keskus ennast majandab?

Keskuse majandamiseks vajaliku raha saamegi annetusena toodud asjade müügist. Ja annetajate hulk on kogu aeg kasvanud, mille üle on suur rõõm. Kui neid inimesi ei oleks, ei saakski me toimida.

MEIL ON SUURED PLAANID! TAHAME LUUA ÜLE KOGU EESTI TOIMIVA TAASKASUTUSSÜSTEEMI.

OLEME ELAVAKS NÄITEKS SELLEST, ET ISEMAJANDAV TEGEVUSMUDEL ON SIIN, EESTIS TEOSTATAV. MEIE TEGEVUS ON OTSAST LÖPUNI ÜHISKONNA PAREMAKS MUUTMISELE SUUNATUD, SEE ANNAB INIMESELE TUNDE OMA OSALUSEST JA PANUSEST "MAAILMA MUUTMISEL PAREMAKS".

Meil on 18 püsivõttajat, mida on üsna palju ühe mittetulundusühingu kohta. Väga olulise osa tööjõuvajadusest katab vabatahtlike abi. Inimesi, kes on läbi aegade millegagi kaasa aidanud, on meil registris juba üle 60!

Kahe aastaga oleme üles ehitanud sellise tegevusmodeli, et suudame ise raha teenida

keskkonnakasvatuse ja -haridustööga tegelemiseks. Oleme elavaks näiteks sellest, et isemajandav tegevusmudel on siin, Eestis teostatav. Muidugi oleme väga tänulikud ka oma headele partneritele, kes on meid nii nõu kui jõuga toetanud. Nendeks on Tallinna linn, Tallinna Keskkonnaamet, samuti eratoetajad Hansapank, Kuusakoski, tänu kellele oleme oluliselt rohkem saanud keskenduda keskkonnahariduse- ja teavitustööle, mida vaid oma ressurssidest oleks saanud teha vähem.

Millised on edasised plaanid?

Meil on suured plaanid! Tahame luua üle kogu Eesti toimiva taaskasutussüsteemi. Praegu Tallinnas Paide tänaval asuva kaupluse ja vastuvõtupunktiga soovime varsti kolida suurematesse mugavamatesse ruumidesse, samuti loodame edaspidi rohkem põnevaid koolitusprogramme läbi viia. Oleme just koolinoortele mõelnud, et lapsed saaksid lisaks harivale jutule ja headele näidetele ka oma kätega midagi teha, kaasa lüüa.

Kuidas on vabatahtlikud teie töös kaasa löönud?

Tänaseks on üle pooledaja vabatahtliku aidanud meil asju sorteerida, vastu võtta ja müüa,

viskamise asemel siia tuua. Tänu meie tegevuste paljususele on igale vabatahtlikule võimalik leida rakendus. Iseasi, kuidas keegi end realiseerida soovib, kas tehes endale südamelähedast tuttavat tööd või proovides mõnd uut, kuid jõukohast ülesannet.

Mis paneb inimesi Taaskasutuskeskusesse tulema?

See on omamoodi seiklus, väljaastumine oma igapäevasest rutiinist. Meie tegevuses kaasa liües võib juhtuda, et näed mõnd lihtsat asja täiesti uues valguses või tekib uus ja värskem vaatenurk mõnele eluvaldkonnale. Abistajaid ning emotsioone on väga erinevaid. Põhiliselt nähakse muidugi, et meie tegevus on otsast lõpuni ühiskonna paremaks muutmisele suunatud, see annab inimesele tunde oma osalusest ja panusest "maailma muutmisel paremaks". Sellise sisemise rahu teadmisesest, et oled teinud midagi head, millest on kasu paljudele.

KUIDAS SAAD SINA KAASA AIDATA ?

TOO OMA VANAD, KUID KORRALIKUD JA PUHTAD ASJAD TAASKASUTUSKESKUSSESSE

OSALE VABATAHTLIKUNA TAASKASUTUSKESKUSE ETTEVÖTMISTES

KUI SUL ON PAKKUDA TK TULEVASTE RUUMIDE TARVIS SOBIVAT PINDA VÕTA ÜHENDUST ERIK.SIKK@TAASKASUTUS.EE

**TALLINNA TAASKASUTUSKESKUS ASUB
ADDRESSIL PAIDE TÄNAV 7,
TELEFON 5553 0242.**

NOORED KOOLI ÕPETAJAKS!?

KIRJUTAS: HILLE KARM

Inglismaal on osutunud väga edukaks programm Teach First, mis pakub noortele unikaalset kaheaastast juhtimiskogemust – koolis. Õpetaja elukutse on seal muutumas populaarseks, kuna see võimaldab lühikese ajaga saata korda palju head ning kogeda tõelist vastutust. Veebruarist 2007 on Heateo Sihtasutusel ja Hansapangal kavas Eestis alustada samasuguse programmiga Noored Kooli.

Inglismaa kogemus: Teach First avardab võimalusi

Juba viiendat aastat soovivad enam kui tuhat Inglismaa parimat ülikoolilõpetajat asuda tööle nn rasketes koolides õpetajana. Programmi kandideerib iga kahekümnes Oxfordi lõpetaja, kaasatud on juba 91 kooli. Londonis alanud ettevõtmine on laienenud viide linna.

Teach First'i looja, sotsiaalne ettevõtja Brett Wigdortz, on välja toonud põhjused, miks huvi programmi vastu on nõnda suur. Kool annab võimaluse kohe sattuda silmitsi juhtimise ja

vastutusega, mida pärast kõrgkooli suurfirmasse sattunud algaja vaevalt kogeda saab. Vastutus annab omakorda võimaluse midagi paremaks muuta, saada sellest hindamatut kogemust ja enesetunnet. Õpetamisest saadud oskused ja teadmised tõstavad noore asjatundja väärtust, nii et Teach First'i läbiteinud on hiljem kõrgelt hinnatud mis tahes ettevõttes. Paradoksaalselt on aga ligi pooled jäänud pärast kaheaastase programmi lõppu kooli edasi, sest nad on tunnetanud, et kool on paik, kus on võimalik midagi nähtavalt korda saata.

See tõsiasi on oluliselt tõstnud rasketes koolides õpetajaamet mainet, mis Inglismaalgi pole olnud väga kõrge. Brett Wigdortzi sõnul on õpetajaamet tõusmas noorte silmis samaväärseks ärijuhi, pankuri või advokaadi omaga. Ja selle muutuse on aidanud vähem kui viie aastaga teoks teha Teach First! Märkimisväärne on, et programmi suutis edukalt käivitada kolmas sektor koostöös erasektoriga, kuigi ka Inglismaa valitsus püüdis korduvalt samalaadset ettevõtmist alustada.

Nüüd ka Eestis: õpetaja kui liider

Alles sel suvel hindas haridusminister Mailis Reps olukorda Eesti haridussüsteemis katastroofiliseks, pidades sellega silmas, et õpetajaid ei ole praegu ega ole ka tulemas. Õpetajate madal palk ja suuresti sellest, aga ka mitmest teisest põhjusest johtuv õpetajaameti vilets maine on peletanud noored õpetajad koolist eemale. 60 protsenti Eesti õpetajatest on 2008. aastaks ületanud pensioniea künnise, paljud neist 70. eluaasta piiri.

Vaatamata sellele, et õpetajaametiga seonduvad mured on olnud kuum teema juba pikka aega, pole riik suutnud olukorda muutust tuua. Kuidas saada noori kooli? Programmi Noored Kooli algatajate sõnul peitub võti õiges motiveerimises.

Programmis osalema oodatakse võimekaid noori, kes on valmis end proovile panema (tean, et klassi ees on raske ja keeruline, aga ma ei anna alla!); kes tunnetavad vastutust (ma ei tee seda ainult enese pärast, vaid soovin, et suudan muuta midagi õpilaste elus!); tajuvad oma rolli (olen küll juba ülikooli lõpetanud, st midagi saavutanud, kuid koolis olen täiesti algaja ja siit on mul veel palju õppida!).

Noortele pakutakse põhjalikku eelkoolitust, mis seab nad klassi ette astumiseks valmis. Arengukoolitused jätkuvad ka terve esimese õpetamisaasta jooksul. Noortele tagatakse kaks mentorit, kellest üks annab pedagoogilist ja teine erialalist nõu. Lõpptulemusena ei koolitata

välja mitte lihtsalt erialaõpetajat, vaid vastutusvõimelist liidrit, kes on tulevikus võimeline edukalt juhtima ükskõik millist projekti või ettevõtmist.

Programmi toetajad

Inglismaal on Teach First kaasanud programmi ligi 50 tuntud ettevõtet, kes toetavad noori õpetajad lisakoolituste ja tööpakkumistega pärast programmi lõppemist. Näiteks annab HSBC pank välja eraldi stipendiume matemaatikaõpetajatele ja Citygroup sponsoreerib spetsiaalset juhtimiskoolitust. Brett Wigdortzi sõnul hindavad töövõtjad tugeva katsumuse läbi teinud inimese küpsust ja juhtimisvõimet – ning loomulikult ootavad, et osa noori ka neile tööle tuleks.

Eesti ettevõtjad on täheldanud, et pärast kõrgkooli tööturule tulnud noortel jagub küll erialateadmisi, kuid puudu jääb nn pehmetest teadmistest, eriti suhtlemisoskustest. Hea väljendusoskus ning meeskonnatöö on tänapäeval eduka ettevõtte, eriti aga selle juhi põhieeldusteks. Seega võiks Noored Kooli potentsiaalseid toetajaid motiveerida soov parandada tulevaste töötajate suhtlemis- ja juhtimiskompetentsi.

Noored Kooli rahaliseks põhitöetajaks on Hansapank, kellega koos Heateo Sihtasutus loob programmi tarbeks mõeldud sihtasutuse. Hansapanga poolt juhib programmi käivitamist investeringute divisjoni tegevdirektor Helo Meigas. Oskusteabega toetab Haridus- ja Teadusministeerium, kus programmi koordinaatoriks on asekancler Janar Holm. Lähituleviku eesmärgiks on kaasata programmi toetajana teisi Eesti juhtivaid ettevõtteid ja atraktiivsemaid tööandjaid.

KUI PROGRAMMI TOETAMISE SUHTES TEKKIS HUVI, VÕTA ÜHENDUST ARTUR TAEVEREGA ARTUR@HEATEGU.EE.

KUIDAS OSALEDA?

Noored Kooli ettevalmistamise juhi Teibi Tormi sõnul on programmi võimalik kandideerida veebruarist 2007. Kandideerijal peab samaks aastaks käes olema vähemalt bakalaureusekraad. Veel parem kui lõpetatud on juba magistriõpingud. Kandideerija võib olla pärast ülikooli lõpetamist vahepeal mõnda aega töötanud. Osalejal ei pruugi olla üldpedagoogilisi ega konkreetse aine õpetamise oskusi, need tagatakse programmiga seonduva koolituse jooksul ja mentorite abil. Kõige tähtsamaks peetakse valikul isikuomadusi: vastutusvõimet, vastupidavust ja empaatiat. Hea, kui kandideerija on teinud varem kõrgkooli või töö kõrval ka midagi teiste heaks. Ja muidugi peab olema SUUR SOOV aidata õpilastel jõuda paremate õpitulemusteni.

Teibi ütleb, et valitakse välja 10-15 kõige sobilikumat noort, kes tuleva aasta septembris astuvad Tallinna ja Harjumaa koolides klassi ette Noored Kooli programmi osalistena. Täpseima valiku nimel töötatakse välja põhjalik valikuprotsess, mis koosneb erinevatest gruppitöödest, vastastikust suhtlemist vajavate ülesannete lahendamisest jne. Pelgalt CV esitamisest kindlasti ei piisa, kuigi ka eelnev elukäik on oluline.

MILLISENA NÄETE PROGRAMMI TULEVIKKU?

NOORED KOOLI SIHTASUTUSE TEGEVJUHT, 11AASTASE ÕPETAJAKOGEMUSE JA SEEJÄREL PIKAAEGSE ÄRIJUHIKOGEMUSEGA DAVID REBANE:

Õpetajaamet on tegelikult palju võimalusi, vabadust ja eneseteostust pakkuv. Esimesed kogemused Noored Kooli programmiga on näidanud, et neid noori, kes seda tajuvad ja kel on soov täita õpetamissiooni, on üllatavalt palju. Ei küsita sugugi mitte kõigepealt palka, vaid soovitakse olla õpetaja, sest see on väärt ja ihaldusväärne amet! Meie ülesanne on need inimesed üles leida ja kavandatu teoks teha. Usun, et suudame Eesti haridusmaastikule tuua positiivse muutuse.

MIKS TOETAB HANSAPANK NOORED KOOLI PROGRAMMI?

HELO MEIGAS, HELO MEIGAS, HANSAPANGA INVESTEERINGUTE DIVISJONI TEGEVDIRKTOR

Toetame projekti, sest peame ühtlaselt tugevat põhikooli- ja gümnaasiumiharidust Eesti pikaajalise konkurentsivõimelisuse säilitamisel ülimalt oluliseks. Projekt on hea näide, kuidas erasektor saab aktiivselt aidata kaasa ühiskonnale oluliste probleemide lahendamisel. Usume, et saame kaasa aidata õpetajaameti maine kasvule ja vähendada noorte õpetajate puudust koolis. Samuti oleme kindlad, et noored, kes selles projektis osalevad, saavad hindamatu kogemuse, mis aitab neil olla oma edaspidises tööelus edukas sõltumata sellest, mis valdkonnas nad tahavad ennast teostada. Hansapank on selliste noorte tööle võtmisest kindlasti väga huvitatud.

KUIDAS KAASA AIDATA MUUTUSTE LOOMISELE EESTI ÜHISKONNAS?

HEATEO SIHTASUTUS ON UUTE JA PÕNEVATE SOTSIAALPROJEKTIDE KASVULAVA. MEIE MISSIOON ON EDENDADA SOTSIAALSET ETTEVÕTLUST EESTIS – TOETADA PROBLEEMIDE LAHENDAMIST ÜHISKONNAS UUENDUSLIKE JA ELUJÕULISTE IDEEDE ABIL.

Convictus Eesti aitab uimastisõltlastel (sh. HIV-positiivsetel) alustada väärtuslikku elu narkootikumideta. Eestis on hinnanguliselt 13 800 süstivat uimastisõtlast, umbes pooled nendest on HIV-positiivsed. Convictus korraldab süstlavahetust, tugigruppe HIV-positiivsetele sõltlastele ja kinnipeetavatele ning valmistab ette rehabilitatsioonikeskuse loomist.
www.convictus.ee

Eesti kodutute jalgpallivõistkond võttis osa 2006. a. maailmameistrivõistlustest. Sport on kodutule inimesele hea võimalus murda välja destruktiiivsetest elumustritest. Jalgpallitreeningud aitavad luua usalduse- ja meeskonnatunnet – ja samuti seada sihte, nagu seda on Kopenhaageni MM 2007.
www.streetsoccer.org

Hingest on kolm noort sotsiaalset ettevõtjat, kes tahavad paremaks muuta puuetega inimeste elu. Selleks müüvad nad ärikingitustena käsitööd, mis on valmistatud erivajadustega inimeste päeva- ja töökeskustes. Hingest pakub asju, mis on hingega tehtud. Nende ostmisega saavad ettevõtted kaasa aidata töövõimaluste loomisele puuetega inimeste hulgas.
www.hingest.ee

Noored kooli on üleskutse noorele ülikoolilõpetajale – tule kaheks aastaks kooli õpetajaks! Eestis on õpetajate puudus tõsine probleem, lisaks pitsitab koolist väljalangejate suur arv. Inglismaa eeskujul loodud programm pakub noorele õpetajale kaheaastast juhtimis- ja vastutamiskogemust. Sellele lisandub unikaalne liidrikoolitus, mis loob võimalusi tulevikuks nii hariduse kui mistahes muus valdkonnas.
www.heategu.ee

Tallinna taaskasutuskeskus annab vanadele asjadele uue elu. Riided, kodumasinad, nõud ja raamatud – kõik leiavad koha kaupluses Paide tänaval, mille müügituludest toetatakse keskkonnaharidust. Taaskasutuskeskus kaasab oma tegevusse palju vabatahtlikke ning on ise suurepärase näide säästlikust ja tõhusast sotsiaalsest ettevõttest. Välja töötamisel on arengukava, mis hõlmab tegevuse laiendamist mujale Eestisse.
www.taaskasutus.ee

Terve Eesti Sihtasutus töötab HI-viiruse leviku peatamiseks tavaelanikkonna hulgas. Teadmatus ja ükskõiksus HIV/AIDSi suhtes võib viia epideemia teise laine puhkemiseni Eestis, mis ohustab suurel määral tavaelanikkonda. Selle ennetamiseks viib Terve Eesti läbi koolitusi töökohtadel, andes äri sektorile hea võimaluse oma töötajate, sealhulgas paljude lapsevanemate, teadlikkust tõsta.
www.heategu.ee

MIS ERISTAB MEID TAVALISEST HEATEGEVUSEST?

Põhjalik eeltöö projektide valikul. Viime läbi kodanikeühenduste hindamist parimate algatuste leidmiseks ning samuti korraldame sotsiaalse ettevõtja konkurssi.

Toetame ainult neid algatusi, mil on tugev lahendus ning võimekad eestvedajad. Keskendume pikaajalise mõjuga projektide toetamisele.

Toetame nii rahaliselt kui professionaalse nõustamisega. Kaasame ühiskondlikke probleemide lahendamisse äri sektori kompetentsi.

HEATEO PARTNERID PROJEKTIDE VÄLJAVALIMISEL JA TOETAMISEL ON:

Tõnis Arro, Fontes Grupi nõukogu esimees
Taavi Jakobson, Oracle Corporation'i finantsdirektor
Kristi Liiva, Eesti Energia kommunikatsioonijuht
Maarja Oviir-Neivelt, jurist
Rasmus Rask, Hansapanga Grupi talendijuhtimise osakonna juhataja
Katrin Saul, psühhoterapeut
Hannes Tamjärv, Rocca al Mare kooli nõukogu esimees
Alar Tamming, AS Tavid nõukogu esimees
Toomas Tamsar, Pärnu konverentside tegevjuht
Linnar Viik, IT Kolledži õppejõud
Andres Viisemann, LHV partner

HEATEO SIHTASUTUST SAAB TOETADA KAS ÜHEKORDSE ANNETUSEGA VÕI PÜSIKORRALDUSEGA. ARVELDUSARVE HANSAPANGAS: 221022367526

KUI SOOVID KAASA LÜÜA KONKREETSE PROJEKTI JUURES, VÕTA ÜHENDUST ARTUR TAEVEREGA ARTUR@HEATEGU.EE VÕI 5162942.

KUI TAHAKSID AKTIIVSEMALT KAASA LÜÜA, ON VÕIMALIK LIITUDA HEATEO PARTNERITEGA. HEATEO PARTNERID OSALEVAD PROJEKTIDE HINDAMISEL, VALIKUL JA NÕUSTAMISEL, NING TOETAVAD HEATEO SIHTASUTUST 3,000 KROONIGA KUUS. HUVI KORRAL VÕTA ÜHENDUST MAARJA OVIIR-NEIVELTIGA MAARJAON@GMAIL.COM VÕI 516 6767.

PIKEMALT HEATEO PARTNERITEST WWW.HEATEGU.EE/PARTNERID. PIKEMALT UUTE PROJEKTIDE LEIDMISEST WWW.HEATEGU.EE/KONKURSS JA WWW.HEATEGU.EE/HINDAMINE

Heateo Sihtasutus

Pikk tn 11, Tallinn 10123
Tel 630 9636, info@heategu.ee
www.heategu.ee

WWW.HEATEGU.EE

Toimetaja: Paavo Piik
Tekstid: Anu-Vahtra Hellat, Hille Karm, Riina Salumäe, Paavo Piik
Kujundaja: Teet Kuusmann
Fotod: Kris Haamer
Trükk: Uniprint

SUURTOETAJA

 Hansapank

UNIPRINT

Head Uudised on trükitud taaskasutatavale paberile